

Politická geografie II - JPB012

Anglický název:	Political Geography II
Zajišťuje:	Katedra politologie (23-KP)
Fakulta:	Fakulta sociálních věd
Platnost:	od 2015
Semestr:	letní
Body:	4
E-Kredity:	4
Způsob provedení zkoušky:	letní s.:
Rozsah, examinace:	letní s.:2/0 Zk [hodiny/týden]
Počet míst:	150 / neurčen (150) 
Minimální obsazenost:	neomezen
Stav předmětu:	vyučován
Jazyk výuky:	čeština
Způsob výuky:	prezenční
Poznámka:	předmět je možno zapsat mimo plán povolen pro zápis po webu při zápisu přednost, je-li ve stud. plánu

Požadavky ke zkoušce

Hodnocení odpovídá opatření děkanky č. 17/2018.

Hodnocení:

100 % - 91 % ... A

90 % - 81 % ... B

80 % - 71 % ... C

70 % - 61 % ... D

60 % - 51 % ... E

pod 50 % ... F

Sylabus

Zakončení:

Kurz je zakončen zápočtem (ZS) a zkouškou (LS). V obou případech se studenti musí podrobit písemnému testu. Test se skládá ze dvou částí.

První část obsahuje 20 otázek s navrženými variantami odpovědi a,b,c. Každá otázka má pouze jednu správnou odpověď, body lze pouze získat (za špatné odpovědi se body neodečítají). Minimální počet správných odpovědí z této části představuje v ZS 15 bodů. V LS se aplikuje klasifikační stupnice 12, 13, 14 bodů dobře; 15, 16, 17 - velmi dobře; 18, 19, 20 - výborně.

Druhá část obsahuje 20 úkolů, které student musí vyznačit do připravených map. Minimální počet správných odpovědí představuje v ZS 15 bodů. V LS se aplikuje klasifikační stupnice 12, 13, 14 bodů dobře; 15, 16, 17 - velmi dobře; 18, 19, 20 - výborně. I zde platí, že body lze pouze získat.

Student musí uspět nezávisle na sobě v obou částech testu, tedy v každé získat minimálně 15 bodů v ZS a uspět minimálně na dobře v LS. Výsledná známka v LS vznikne průměrem obou získaných známek, přičemž vyšší hodnota bude přisouzena známce z mapové části.

Cíl kurzu:

Hlavním cílem kurzu je srozumitelně představit prostorovou dimenzi politologie a mezinárodních vztahů. Naprostá většina aktivit, které jsou předmětem zájmu studia v těchto disciplínách, má i teritoriální rámec. Někdy je tento rámec zcela zřetelný (volební obvody, administrativně-správní členění státu, atd.) někdy nikoli ("rušení" státních hranic, používání jazyků, rozšíření náboženství, atd.). Porozumění teritoriálním souvislostem může napomoci lepšímu pochopení probírané problematiky v dalších disciplínách studia, jako je například komparativní politologie nebo bezpečnostní studia a napomoci kontextualizovat řadu témat do jejich přirozeného geografického rámce (lokalita, region, stát, kontinent/pan-region, globální celek).

Probíraná témata(pozor nejedná se o přednášky, ale o tématické bloky, které budou v obou semestrech postupně probírány):

1. Mapa. Co je to mapa. Co je politická mapa. Rozdílné poznání prostředkované fyzicko-geografickou a politickou mapou. Rozdíl mezi "mýtickým" a racionálním přístupem ke světu. Existují dnes politické mapy? Propagandistická mapa.
2. Základní analytický rámce zkoumání v politické geografii: teritoriální stát. Vestfálský mír a zásada Cuius regio eius religio. Suverénní teritoriální stát. Kdy, jak a proč se tato idea objevuje. Je opravdu globální?
3. 7 oblastí pro provádění politicko-geografické analýzy: území, obyvatelstvo, vláda, hospodářství, komunikace, suverenita, mezinárodní uznání.
4. Státy a teritoria s problematickým mezinárodním uznáním.
5. Suverenita. Hranice jako nejviditelnější atribut politické geografie a limit suverenity. Typologie hranic a hraničních režimů.
6. Hranice ve světovém oceánu. PG moří a oceánů. Hospodářský význam světového oceánu, EEZ.
7. Doprava. Pevné a pružné koridory. (Ne)vybavenost států/regionů dopravní infrastrukturou.
8. Geografický rozměr hospodářských aktivit státu. Měna a měnové unie. Celní unie a jednotný trh. Daňové ráje.
9. Vláda, respektive politická moc ve státě. Formy a způsoby vlády. Globální rozšíření demokracie? Fragile States Index.
10. Obyvatelstvo: o čem (ne) vypovídá počet obyvatel; demografie; populační pyramida; pohlavní (ne)rovnováha; urbanizace.
11. Obyvatelstvo: migrace; remittance; uprchlíci; IDP.
12. Obyvatelstvo: náboženství; prostorové členění Evropy/světa podle náboženského klíče; svatá místa.
13. Obyvatelstvo: jazyky; systémy písma; prostorové rozšíření jazyků; jazyková unifikace jako předpoklad racionálního vládnutí; jazyková politika EU, Indie, OSN.
14. Území státu. Vznik/zisk a udržení státního teritoria. Tvar státního teritoria. Problematika enkláv a exkláv. Problematika sebeurčení a secese.
15. Vnitřní politicko-prostorové členění státu. Unitární stát.
16. Vnitřní politicko-prostorové členění státu. Složený stát. Konfederace, federace, regionální stát.
17. Politicko-prostorové členění Českých zemí v historickém kontextu: země Koruny české; Habsburská monarchie a její politicko-prostorové formy; ČSR - ČSSR - ČR.
18. Politická geografie přírodních zdrojů.
19. Geografie voleb.
20. Geopolitika - prostorová analýza mezinárodních vztahů.

Literatura:

Baar, V. (2002): Národy na prahu 21. Století. Emancipace nebo nacionalismus? Ostrava.

Baar, V., Rumpel, P., Sindler, P. (1996): Politická geografie. Ostrava, Ostravská universita.

Foucher, M. (2002): Evropská republika. Historicko-geografický pohled. Barrister and Principal, Brno.

Glassner, M. I. Political Geography (second edition). John Wiley and sons. New York and Chicago.

Hnízdo, B. (1995): Mezinárodní perspektivy politických regionů. Praha, ISKP

Jehlička, Tomeš, Daněk (2000): Stát, prostor a politika. Vybrané otázky politické geografie. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta.

Romancov, M. (2001): Politická geografie. In: Cabada, L. a Kubát, M. Úvod do studia politické vědy. Eurolex Bohemia, Praha.

Khanna, P. (2008): The Second World. Penguin Books, London.

Elektronické zdroje:

www.worldmapper.org

www.brilliantmaps.com